

Věc C-509/23

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

8. srpna 2023

Předkládající soud:

Administratīvā rajona tiesa (Lotyšsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. srpna 2023

Žalobkyně:

SIA Laimz

Žalovaný:Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (úřad pro inspekci
a dohled nad loteriemi a hazardními hrami)**Předmět původního řízení**

Žaloba znějící na zrušení rozhodnutí Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas (Úřad pro inspekci a dohled nad loteriemi a hazardními hrami, Lotyšsko; dále jen „Úřad“), kterým byla žalobkyni uložena pokuta za nedodržení požadavků stanovených v Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (zákon o předcházení praní peněz a financování terorismu a šíření jaderných zbraní), pokud jde o posouzení klientů a ověřování jejich postavení.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Předkládající soud na základě článku 267 SFEU žádá o výklad ustanovení směrnice 2015/849 s cílem objasnit kritéria, podle nichž lze určitou osobu považovat za osobu blízkou politicky exponované osobě, a zda si povinné osoby patřící do stejné skupiny mohou mezi sebou vyměňovat informace týkající se

posouzení klientů a využívat získané informace, jakož i situace vyžadující opatření hloubkové kontroly klienta.

Předběžné otázky

- 1) Musí být čl. 3 bod 11 písm. a) směrnice 2015/849 vykládán v tom smyslu, že jednotlivec může být považován za osobu blízkou politicky exponované osobě pouze na základě toho, že tyto osoby jsou členy téhož veřejného subjektu, aniž jsou zohledněny jakékoli další okolnosti?
- 2) Musí být [čl. 3 bod 9] směrnice 2015/849 vykládán v tom smyslu, že pro určení, zda má osoba postavení politicky exponované osoby, je třeba zjistit, zda tato osoba zastává funkci uvedenou v tomto článku, a navíc provést šetření a ověřit, zda se jedná o vysokou funkci, a nikoli o střední nebo nižší funkci?
- 3) Musí být čl. 45 odst. 1 směrnice 2015/849 ve spojení s čl. 45 odst. 8 této směrnice vykládán v tom smyslu, že členské státy musí povinným osobám uvedeným v čl. 2 odst. 1 směrnice 2015/849, které jsou považovány za společnosti v rámci jedné skupiny, umožnit vzájemnou výměnu informací, včetně uzavření dohod o výměně informací a zajištění vzájemného toku informací a možnosti jejich vzájemného uplatnění, aby bylo dosaženo cílů směrnice 2015/849?
- 4) Umožňuje čl. 45 odst. 1 a 8 směrnice 2015/849 ve spojení s čl. 3 body 12 a 15 této směrnice, aby tyto informace nebo rozhodnutí byly použity a uplatněny také v několika podnicích patřících do téže skupiny, přičemž se jedná o rozhodnutí přijatá v rámci skupiny vedením podniku patřícího do skupiny?
- 5) Musí být čl. 14 odst. 5 směrnice 2015/849 ve spojení s jejím čl. 8 odst. 2 vykládán v tom smyslu, že povinné osoby nejsou povinny uplatňovat ve vztahu ke stávajícím obchodním klientům opatření hloubkové kontroly, pokud neuplynula lhůta stanovená vnitrostátním právem ani lhůta stanovená postupy vnitřního kontrolního systému pro opětovné uplatnění opatření hloubkové kontroly a povinná osoba si není vědoma nových okolností, které by mohly ovlivnit posouzení rizik provedené ve vztahu k dotčenému klientovi?
- 6) Musí být povinnost uložená povinným osobám v čl. 11 písm. d) směrnice 2015/849 uplatňovat opatření hloubkové kontroly klienta, pokud má transakce při výběru výher, vsazení peněžité částky nebo obojím celkovou hodnotu 2 000 eur nebo více, ať již je tato transakce prováděna jako jediná operace, nebo jako několik operací, které se zdají být spojeny, v tom smyslu, že tato opatření musí být uplatněna pokaždé, když celková částka transakce dosáhne 2 000 eur, bez ohledu na časový interval, v němž je opět dosaženo částky 2 000 eur stanovené v tomto ustanovení?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Smlouva o Evropské unii, čl. 5 odst. 4 první pododstavec.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES: body 30, 31, 32 a 34 odůvodnění a čl. 3 bod 9, čl. 3 bod 11 písm. a), čl. 3 body 12 a 15, článek 5, čl. 8 odst. 1 a 2, čl. 11 písm. a), d) a f), čl. 13 odst. 1 písm. a) až d) a odst. 2, čl. 14 odst. 5, čl. 26 odst. 2 a čl. 45 odst. 1 a 8.

Judikatura

Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. listopadu 2022, C-562/20, Rodl & Partner, ECLI:EU:C:2022:883, bod 91.

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (zákon o předcházení praní peněz a financování terorismu a šíření jaderných zbraní)¹: čl. 1 bod 2¹ písm. a), čl. 1 bod 8¹, čl. 1 bod 18 a bod 18², čl. 3 odst. 1 bod 7, čl. 3 odst. 2 a odst. 2¹, čl. 10 odst. 1, čl. 11 odst. 1 body 1 a 4, čl. 11¹ odst. 1 body 1 a 5, čl. 11¹ odst. 2, odst. 6 a 7, čl. 25 odst. 2 a čl. 29 odst. 1.

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Žalobkyně je obchodní společností zapsanou v obchodním rejstříku v Lotyšské republice, jejíž obchodní činnost spočívá v poskytování služeb v oblasti hazardních her a sázek. Základní kapitál žalobkyně je zcela vlastněn společností SIA Optibet, jejíž obchodní činnost rovněž spočívá v hazardních hrách a sázkách. Obě společnosti jsou součástí skupiny Enlabs AB, společnosti zapsané do rejstříku ve Švédsku.
- 2 Dne 2. března 2020 žalobkyně a společnost SIA Optibet uzavřely smlouvu o poskytování přístupu k technickým řešením, na jejímž základě společnost SIA Optibet vyvinula technické řešení pro provádění sběru a zpracování informací v souladu s požadavky zákona o předcházení praní peněz a financování terorismu a šíření jaderných zbraní (dále jen „zákon o předcházení“). Společnost SIA Optibet získává informace od třetích osob za účelem posouzení a řízení rizik

¹ Všechny obecně platné lotyšské právní předpisy v aktuálním i historickém znění jsou k dispozici na internetových stránkách: <https://likumi.lv/>.

v souvislosti s požadavky zákona o předcházení, které se týkají postavení politické exponované osoby, situace v oblasti sankcí a situace v oblasti negativních informací v médiích. Společnost SIA Optibet poskytuje žalobkyni, jako její mateřská společnost, přístup k technickým řešením a informačním službám poskytovaným třetími osobami, aby zajistila co nejefektivnější využití zdrojů a jednotné dodržování požadavků zákona o předcházení v rámci skupiny podniků.

- 3 V období od 10. února 2022 do 4. března 2022 provedl Úřad u žalobkyně kontrolu zaměřenou na boj proti praní peněz a prohlásil, že klient žalobkyně, kterému žalobkyně od 23. srpna 2021 poskytovala služby interaktivních hazardních her (dále jen „klient“), má být považován za osobu blízkou politicky exponované osobě.
- 4 Dne 14. března 2022 provedl Úřad další kontrolu žalobkyně, která zahrnovala vklady zaplacené klientem ve dnech 27. a 28. ledna 2022, kdy byl klient zaregistrován jako hráč, způsob, jak byla zjištěna totožnost klienta, způsob, jak byl u něj uplatněn systém vnitřní kontroly a jaké postupy byly použity v souvislosti s posouzením klienta. Dne 14. března 2022 byl v tomto ohledu vypracován protokol o kontrole. V tomto protokolu je uvedeno následující.
- 5 Pokud se zjistí, že klient je politicky exponovanou osobou, obchodní vztah s klientem se ukončí, ale pokud je klient rodinným příslušníkem politicky exponované osoby nebo osobou blízkou politicky exponované osobě, může obchodní vztah pokračovat se souhlasem vedení žalobkyně.
- 6 V letech 2020, 2021 a 2022 žalobkyně nekonstatovala existenci obchodních vztahů s osobami blízkými politicky exponovaným osobám. Žalobkyně navíc po dosažení hranice pro posouzení (2 000 eur) dne 26. srpna 2021 neprovedla posouzení klienta, které vyžadovalo, aby byl klient požádán o informace o zdrojích příjmů, výši příjmů, předpokládaném rozpočtu na hazardní hry a postavení politicky exponované osoby, rodinného příslušníka této osoby nebo osoby jí blízké, a aby byly informace ověřeny ve veřejně dostupných databázích za účelem zjištění dalších rizikových faktorů.
- 7 Vzhledem k hráčským zvyklostem klienta a výši sázek zahájila žalobkyně dne 31. ledna 2022 důkladné posouzení klienta a vyžádala si od něj další informace. Žalobkyně zohlednila vklady klienta ve výši 15 000 eur, na základě kterých byla klientovi dne 14. září 2021 přiřazena středně vysoká úroveň rizika klienta, a historické údaje klienta z jeho klientského profilu společnosti SIA Optibet. Žalobkyně se navíc na základě smlouvy o výměně údajů, kterou uzavřela se společností SIA Optibet, řídila rozhodnutím vedení společnosti SIA Optibet ze dne 27. března 2020 o udržování vztahu s vysoce rizikovým klientem. Přezkoumání nebo porovnání klientů žalobkyně s informacemi, které společnost SIA Optibet získala v průběhu posouzení klienta, se běžně neprovádí.
- 8 Úřad tedy na základě výsledků provedené kontroly dospěl k závěru, že žalobkyně neprovedla posouzení klienta, ačkoli bylo dosaženo hranice pro takové posouzení,

nezjistila postavení osoby blízké politicky exponované osobě a nepodrobila klienta důkladnému posouzení v tomto ohledu.

- 9 S ohledem na výše uvedené skutečnosti uložil Úřad žalobkyni rozhodnutím ze dne 15. června 2022 pokutu za nedodržení požadavků stanovených právní úpravou.
- 10 Úřad ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně nemohla při zahájení obchodního vztahu s klientem a při jeho dalším rozvíjení využít a spoléhat se na posouzení klienta provedené jinou společností (SIA Optibet), a to ani v případě, že tato společnost byla s žalobkyní propojena; žalobkyně musela toto posouzení provést samostatně a nezávisle. Vzhledem k tomu, že žalobkyně využila informace získané od jiné společnosti a spoléhala se na ně, aniž by si sama vyžádala informace od klienta, je třeba mít podle Úřadu za to, že žalobkyně dlouhodobě nečinila kroky k tomu, aby zjistila, zda klient má postavení osoby blízké politicky exponované osobě, a proto neuplatnila požadavky zesíleného sledování. Domnívá se proto, že žalobkyně správně nezavedla systém vnitřní kontroly klientů a neprovedla jejich posouzení.
- 11 Úřad měl za to, že klient žalobkyně byl osobou blízkou politicky exponované osobě, neboť ve stejné době vykonával s politicky exponovanou osobou funkci funkcionáře ve výkonném orgánu sdružení.
- 12 Dne 18. července 2022 podala žalobkyně žalobu k Administrativě rajona tiesa (správní soud prvního stupně, Lotyšsko), kterou se domáhala zrušení rozhodnutí Úřadu.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 13 Žalobkyně tvrdí, že uzavřela se společností SIA Optibet smlouvu o výměně informací, na jejímž základě jí tato společnost poskytla informace nezbytné pro splnění požadavků zákona o předcházení ve vztahu ke všem hráčům, kteří jsou klienty společnosti SIA Optibet a kteří se následně stali klienty žalobkyně. Domnívá se tedy, že nebylo nutné znovu vyžadovat a ověřovat informace získané společností SIA Optibet ve vztahu ke konkrétnímu klientovi, který je bývalým klientem této společnosti, ale že je bylo možné použít i v obchodním vztahu mezi žalobkyní a klientem. Podle názoru žalobkyně se totéž vztahuje na rozhodnutí učiněná vedením, která se týkají společných klientů, neboť SIA Optibet a žalobkyně jsou propojeny.
- 14 Žalobkyně se domnívá, že Úřad nesprávně vykládá pojem „jiný blízký vztah“ obsažený v čl. 1 bodu 18² zákona o předcházení, když uvádí, že skutečnost, že klient patří k veřejnému subjektu, v němž působí i politicky exponovaná osoba, je sama o sobě důvodem k tomu, aby se mělo za to, že klient má vztah k politicky exponované osobě. Podle jejího názoru posouzení existence takového vztahu vyžaduje komplexní a individuální posouzení, v němž tato okolnost není jediným určujícím faktorem postavení dotčené osoby.

- 15 Úřad upozorňuje, že zákon o předcházení nepředpokládá uzavření smlouvy o výměně informací mezi provozovateli hazardních her a loterií. Podle Úřadu v době, kdy klient vstoupil do obchodního vztahu s žalobkyní, ukončil svůj obchodní vztah se společností SIA Optibet, a proto žalobkyně tím spíše nemohla použít informace získané společností SIA Optibet. V důsledku toho uvádí, že mezi žalobkyní a klientem byl uzavřen nový obchodní vztah bez hloubkové kontroly. Podle tvrzení Úřadu nejsou žalobkyně a SIA Optibet, jakožto hospodářské subjekty a držitelé licence na pořádání hazardních her v Lotyšsku, spojeny právním postavením jedné skupiny. Uvádí, že společnost SIA Optibet, společník žalobkyně, je sama licencovaným provozovatelem hazardních her a podléhá zákonu o předcházení, přičemž se na ni vztahují stejné požadavky jako na žalobkyni, a funguje v souladu se svými vnitřními kontrolními systémy, které zajišťují dodržování tohoto zákona. Podle jeho názoru právní rámec neumožňuje výměnu údajů o klientech s jinou společností, což by vedlo k tomu, že by příjemce informací nemusel plnit své zákonné povinnosti. Výsledky posouzení klienta mohou obdržet pouze úvěrové a finanční instituce. Podle názoru Úřadu může být skutečnost, že osoba dlouhodobě působí jako funkcionář v rámci výkonného orgánu společně s osobou, které bylo přiděleno postavení politicky exponované osoby, důvodem k tomu, aby politicky exponovaná osoba s pomocí druhé osoby zastírala zneužití veřejné moci k soukromým účelům.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 16 [1.] Pojem „osoba blízká politicky exponované osobě“ byl do zákona o předcházení zaveden v souladu s čl. 3 bodem 11 směrnice 2015/849, který definuje „osoby blízké“. Článek 3 bod 11 směrnice 2015/849 objasňuje, co se v kontextu uvedené směrnice rozumí „osobami blízkými“, tedy fyzická osoba, o níž je známo, že má jakýkoli jiný blízký obchodní vztah s politicky exponovanou osobou. Pro to, aby byla osoba považována za osobu blízkou v kontextu směrnice, jsou tedy relevantní pouze blízké obchodní vztahy. Podle čl. 1 bodu 18² zákona o předcházení se však osobou blízkou politicky exponované osobě rozumí osoba, která s touto osobou obecně udržuje obchodní nebo jiný blízký vztah.
- 17 Podle vysvětlení uvedených v Politiski nozīmīgu personu, to ģimenes locekļu un ar tām cieši saistītu personu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas risku vadības vadlīnijas (Pokyny pro řízení rizika praní peněz a financování terorismu a šíření jaderných zbraní u politicky exponovaných osob, jejich rodinných příslušníků a osob jim blízkých) vypracovaných Latvijās Republikas Finanšu izlūkošanas dienests (Finanční zpravodajská služba Lotyšské republiky) se pojmem „jiný blízký vztah“ rozumí vztah, který slouží jako základ pro to, aby politicky exponovaná osoba mohla s pomocí druhé osoby zastřít zneužití veřejné moci k soukromým účelům. Za osoby blízké politicky exponované osobě se zejména považují osoby, které nepatří do rodinného kruhu (např. přátelé atd.), které jsou členy vyslanými do téže politické strany, veřejné organizace nebo odborové organizace jako politicky exponovaná osoba, například

známé osobnosti veřejného života. V této souvislosti je nejdůležitějším kritériem existence „blízkého vztahu“, který může sloužit jako základ pro to, aby politicky exponovaná osoba mohla s pomocí této jiné osoby zastřít využití veřejné moci k soukromým účelům. Podle pokynů může být skutečnost, že patří ke stejnému veřejnému subjektu, považována za důkaz existence blízkého vztahu.

- 18 Na jedné straně je samotná skutečnost, že osoby jsou součástí téhož veřejného subjektu, faktorem, který představuje vyšší riziko praní peněz nebo financování terorismu, zejména pokud některá z těchto osob je nebo byla politicky významná nebo je široce známá či významná ve společnosti, neboť, jak je uvedeno v bodě 30 odůvodnění směrnice 2015/849, samotné riziko je proměnlivé a proměnné mohou samy o sobě nebo v kombinaci zvýšit nebo snížit potenciální rizika. Je však třeba mít na paměti, že to není vždy zřejmé, protože ve veřejných rejstřících jsou uvedeni pouze funkcionáři a v subjektech, kde je mnoho členů, tyto informace často nejsou veřejně dostupné. V zemi navíc neexistuje žádný veřejný rejstřík, kde by se všechna sdružení nebo veřejné subjekty musely registrovat a zveřejňovat údaje o svých členech.
- 19 Na druhou stranu účel, struktura a velikost veřejných subjektů jsou velmi odlišné faktory, které mohou ovlivnit pravděpodobnost výskytu rizika. Je nezbytné určit postavení dotčených osob a jejich vzájemnou interakci v rámci subjektu (např. funkcionář, člen, zda mohou ovlivňovat procesy atd.), působnost veřejného subjektu (např. zda se veřejný subjekt zabývá záležitostmi ovlivňujícími politické nebo finanční procesy) a další okolnosti. Současně je však třeba zohlednit, že takové posouzení by mohlo vyžadovat další zdroje ze strany povinné osoby, neboť pouze shromážděním a analýzou dalších informací by bylo možné zjistit, zda osoby v rámci téhož veřejného subjektu mají mezi sebou blízký vztah.
- 20 Rovněž je v souvislosti s osobami blízkými nezbytné určit, zda jedna z nich odpovídá funkcím uvedeným v čl. 3 bodě 9 směrnice 2015/849, který, jak je zdůrazněno v uvedeném článku, nezahrnuje středně postavené či nižší úředníky. Tento článek směrnice dále uvádí, že politicky exponovanou osobou není jen jakákoliv známá a významná osoba ve veřejné sféře, ale osoba, která spadá do působnosti tohoto článku a která má postavení vysokého úředníka. Z toho vyplývá, že k tomu, aby bylo možné konstatovat, že určitá osoba je ve spojení s politicky exponovanou osobou, nestačí uvést, že jedna z těchto osob je veřejně známá nebo že vykonává nebo plnila funkci, která by mohla odpovídat funkcím uvedeným v čl. 3 bodě 9 směrnice 2015/849, aniž by bylo ověřeno, zda se jedná o vysokou funkci. To vyžaduje provedení individuálního posouzení.
- 21 Je tedy třeba objasnit, zda musí být čl. 3 bod 11 písm. a) směrnice 2015/849 vykládán v tom smyslu, že jednotlivec může být považován za osobu blízkou politicky exponované osobě pouze proto, že tyto osoby jsou součástí téhož veřejného subjektu, aniž by byly posuzovány další okolnosti, zejména zda dotyčná osoba zastává nebo zastávala nějakou funkci, která by mohla odpovídat funkcím uvedeným v čl. 3 bodu 9 směrnice 2015/849, aniž by bylo rovněž určeno, zda odpovídá vysoké funkci.

- 22 [2.] Podle bodu 35 odůvodnění směrnice 2015/849 je v zájmu zamezení opakování postupů pro zjišťování totožnosti klientů třeba umožnit klientům, jejichž identifikace již byla provedena jinde, aby byli povinným osobám představeni.
- 23 Podle čl. 45 odst. 1 uvedené směrnice členské státy vyžadují, aby povinné osoby, které jsou součástí skupiny, zavedly skupinové strategie a postupy, včetně postupů ochrany údajů a strategií a postupů pro sdílení informací v rámci skupiny pro boj proti praní peněz a financování terorismu. Uvedené strategie a postupy musí být účinně zavedeny v pobočkách a většinou vlastněných dceřiných podnicích v členských státech a třetích zemích. Článek 45 odst. 8 směrnice 2015/849 stanoví, že členské státy zajistí, aby bylo možné sdílení informací v rámci skupiny.
- 24 Je tedy třeba dospět k závěru, že společnosti v rámci jedné skupiny, jako je žalobkyně a SIA Optibet, mají nejen právo, ale i povinnost vyměňovat si informace, zejména uzavíráním dohod o výměně informací a zajištěním vzájemného toku informací a možnosti jejich vzájemného uplatnění. Kromě toho jsou členské státy povinny zajistit, aby tato výměna informací v rámci skupiny byla povolena a postačovala k tomu, aby bylo možné mít za to, že daná povinná osoba provedla posouzení svého klienta. Přiznání tohoto práva jakékoli povinné osobě uvedené v čl. 2 odst. 1 směrnice 2015/849 (nejen úvěrovým a finančním institucím) na jedné straně zamezuje opakování (v rámci skupiny společností) postupů identifikace klienta z věcného hlediska a na druhé straně zajišťuje efektivní využití finančních prostředků společností ve skupině.
- 25 Článek 13 odst. 1 směrnice 2015/849 stanoví opatření hloubkové kontroly klienta, která musí být v souladu s odstavcem 2 tohoto článku uplatňována povinnými osobami. Současně však odstavec 2 téhož článku stanoví, že povinné osoby mohou určit rozsah takových opatření při zohlednění míry rizika. Podle předkládajícího soudu tedy výše uvedené umožňuje uplatnit informace získané v důsledku výměny informací v rámci skupiny společností pro účely společných klientů. Podle uvedeného soudu to potvrzuje čl. 26 odst. 2 směrnice 2015/849, který stanoví, že členské státy zakáží povinným osobám spoléhat se na třetí osoby usazené ve vysoce rizikových třetích zemích a dále že členské státy mohou z uvedeného zákazu vyjmout pobočky a většinou vlastněné dceřiné podniky povinných osob usazených v Unii, jestliže tyto pobočky a většinou vlastněné dceřiné podniky plně dodržují skupinové strategie a postupy podle článku 45. Směrnice tedy umožňuje vzájemný oběh informací a možnost jejich vzájemného uplatnění, pokud jsou získávány a používány v rámci skupiny společností, zejména pokud jsou získávány od společnosti skupiny, která není usazena ve vysoce rizikové třetí zemi.
- 26 Článek 5 směrnice 2015/849 zase stanoví, že členské státy mohou stanovit přísnější opatření za účelem předcházení praní peněz a financování terorismu, což zase znamená, že členský stát může účinně omezit okruh povinných osob, kterým přiznává práva stanovená v čl. 45 odst. 8 směrnice 2015/849.

- 27 [3.] S ohledem na výše uvedené úvahy je rovněž důležité vyjasnit, zda čl. 45 odst. 1 a 8 směrnice 2015/849 ve spojení s čl. 3 body 12 a 15 uvedené směrnice umožňují, aby tyto informace nebo rozhodnutí, byly uplatněny také v několika podnicích patřících do téže skupiny, přičemž se jedná o rozhodnutí přijatá v rámci skupiny vedením podniku patřícího do skupiny.
- 28 [4.] V souladu s čl. 8 odst. 1 a 2 směrnice 2015/849 členské státy zajistí, aby povinné osoby podnikly vhodné kroky k identifikaci a posouzení rizik praní peněz a financování terorismu s přihlédnutím k rizikovým faktorům. Tyto kroky musí odpovídat povaze a velikosti povinných osob. Posouzení rizik uvedená v odstavci 1 musí být doložena, aktualizována a k dispozici relevantním příslušným orgánům a dotčeným orgánům stavovské samosprávy.
- 29 Podle článku 11 směrnice 2015/849 musí povinná osoba uplatnit hloubkovou kontrolu klienta, zejména při vzniku obchodního vztahu, při pochybnostech o pravdivosti nebo adekvátnosti již dříve získaných údajů o totožnosti klienta a v případě poskytovatelů služeb hazardních her při výběru výher, vsazení peněžité částky nebo obojím, pokud má transakce hodnotu ve výši 2 000 eur nebo více, ať již je tato transakce prováděna jako jediná operace, nebo jako několik operací, které se zdají být spojeny. Kromě toho čl. 14 odst. 5 uvedené směrnice stanoví, že členské státy vyžadují, aby povinné osoby uplatňovaly opatření hloubkové kontroly klienta nejen na všechny nové klienty, ale také ve vhodných okamžicích na stávající klienty při zohlednění míry rizika, včetně okamžiků, kdy se mění relevantní okolnosti klienta.
- 30 Z článku 11.¹ odst. 1, 2 a 7 zákona o předcházení vyplývá, že podle tohoto zákona je povinná osoba povinna aktualizovat údaje o klientech v souladu s posouzením rizik klienta, a to nejméně jednou za pět let.
- 31 Výše uvedený právní rámec proto stanoví, že v případě zjištění jakéhokoli rizika je třeba provést opatření hloubkové kontroly klienta, avšak ne méně často, než je stanoveno ve vnitrostátním rámci.
- 32 Žalobkyně má za to, že uplatnění hloubkové kontroly u stávajících klientů (včetně těch, o nichž jsou k dispozici informace v rámci skupiny společností) před uplynutím zákonné lhůty je založeno na posouzení rizik. Podle jejího názoru, pokud povinná osoba při posuzování klienta neidentifikovala rizika, ale tato rizika se skutečně objeví později, před uplynutím lhůty pro aktualizaci údajů o klientovi, a povinná osoba nemůže být o těchto rizicích informována, není povinná osoba povinna uplatnit opatření hloubkové kontroly klienta u stávajících zákazníků dříve.
- 33 Soudní dvůr upřesnil, že čl. 14 odst. 5 směrnice 2015/849 ve spojení s čl. 8 odst. 2 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že povinné osoby musí přijmout na základě aktualizovaného posouzení rizik opatření hloubkové kontroly, případně zesílené povahy, vůči stávajícímu klientovi, pokud se to jeví jako vhodné, zejména v případě změny relevantních okolností tohoto klienta, a to bez ohledu na

skutečnost, že maximální lhůta stanovená vnitrostátním právem pro nové posouzení rizika spojeného s uvedeným klientem ještě neuplynula (rozsudek ze dne 17. listopadu 2022, C-562/20, *Rodl & Partner*, EU:C:2022:883, bod 91).

- 34 Soudní dvůr však v rámci tohoto objasnění neodpovídá na otázku, jak postupovat v případě, že povinná osoba nevěděla o dalších nových okolnostech týkajících se daného klienta, které by mohly ovlivnit posouzení rizik tohoto klienta.
- 35 V důsledku toho je třeba položit pátou předběžnou otázku.
- 36 [5.] Vzhledem k tomu, že povinnosti uložené povinným osobám musí být přiměřené, je třeba položit šestou předběžnou otázku.

PRACOVNÍ DOKUMENT